

Långsiktighet och stadga i arbetet framåt - en myndighet för romska frågor (Ds 2019:15), yttrande till Kulturdepartementet

Förslag till beslut

1. Yttrande avges enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

Linköpings kommun har fått möjligheten att yttra sig över remissen *Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor*. Bakgrunden till uppdraget har varit en identifierad problembild i vilken minoriteten romers möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna har uppmärksammats. Problembilden har tidigare uppmärksammats i såväl utredningar som i rapporter från internationella övervakningsorgan.

I utredningen föreslås att en nämndmyndighet vid en värdmyndighet – Myndigheten för romska frågor – inrättas. Myndigheten föreslås ha ett nationellt ansvar för att främja arbetet med mänskliga rättigheter för minoriteten. Myndigheten föreslås bland annat arbeta för att öka minoriteten romers egenmakt och inflytande, motverka antiziganism samt sprida kunskap om romers historia, kultur och språk.

Linköpings kommun har lång erfarenhet av att arbeta med romsk inkludering och har ett stort engagemang för detsamma. Linköpings kommun delar den intention som utredningen ger uttryck för, nämligen att skapa stadga i och stärka det fortsatta arbetet för att främja minoriteten romers rättigheter och inflytande i samhället samt att förebygga antiziganism. Linköpings kommun ställer sig positiv till utredningens förslag om de uppgifter som det föreslagna centret skulle få och ger också uttryck för en förhoppning om centret ska fungera som ytterligare stöd i kommuners arbete för romsk inkludering.

Linköpings kommun anser dock inte att det föreslagna centret ska utgöras av en nämndmyndighet. Den stadga och struktur som annonseras i utredningen bör istället omhändertas inom ramen för befintliga myndigheter, exempelvis genom utökade ansvarsområden för någon av de statliga myndigheter som redan idag arbetar med frågor som rör romsk inkludering.

Linköpings kommun noterar även att promemorian om en myndighet för romska frågor presenteras samtidigt som en utredning pågår gällande hur samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras. I den aktuella utredningen lyfts förslag på inrättande av en myndighet för minoritetsfrågor. Att utredningarna löper parallellt riskerar att väcka nya frågor, till exempel hur myndigheterna förhåller sig till varandra i fråga om ansvarsområden.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor, yttrande till Kulturdepartementet, 2019-09-30

Bilaga – Yttrande över - Långsiktighet och stadga i arbetet framåt - en myndighet för romska frågor (Ds 2019:15), yttrande till Kulturdepartementet

Bakgrund

Linköpings kommun har fått möjligheten att yttra sig över promemorian *Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor*.

Utredningens syfte har varit att utreda hur ett nationellt center för romska frågor kan inrättas samt att föreslå vilka specifika uppgifter centret ska arbeta med. Ett ytterligare syfte har varit att utreda huruvida centret kan inrättas inom ramen för befintlig myndighetsstruktur.

Bakgrunden till uppdraget har varit en identifierad problembild i vilken minoriteten romers möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna har uppmärksammats. Problembilden har tidigare uppmärksammats i såväl utredningar som i rapporter från internationella övervakningsorgan.

Förslag om inrättande av statlig nämndmyndighet

Uppdraget som legat till grund för remissen har varit att utreda *hur* ett nationellt center för romska frågor kan inrättas samt vilka ansvarsområden centret ska ha i förhållande till befintliga verksamheter. I utredningen ska de förslag som lyfts fram från Kommissionen mot antiziganism särskilt beaktas. Ett av de förslag som lyftes var just att inrätta ett nationellt center för romska frågor, förslagsvis som en statlig nämndmyndighet där minoriteten romer ska finnas representerade.

I remissen prövas olika alternativ till inrättande av en statlig nämndmyndighet, exempelvis att ge länsstyrelsen i Stockholms län ett utökat uppdrag eller att inrätta en stiftelse med statlig förvaltning. Vidare prövas om centret ska inrättas inom ramen för befintlig myndighetsstruktur.

Förslaget som lyfts är att det romska centret ska inrättas som en ny nämndmyndighet vid en värdmyndighet. En bidragande orsak till ställningstagandet är att en nämndmyndighet är en kollektiv beslutsform där det finns möjlighet att säkerställa inflytande för minoriteten romer. Myndigheten ska fungera som ett komplement till befintlig verksamhet och bidrar med långsiktighet och stadga i arbetet med att tillförsäkra att minoriteten romer åtnjuter mänskliga rättigheter.

Utredningen har analyserat ett antal lämpliga myndigheter som skulle kunna fungera som värdmyndigheter, bland annat Diskrimineringsombudsmannen, Forum för levande historia samt den ännu ej inrättade Myndigheten för minoritetsfrågor. I utredningen dras slutsatsen att den sistnämnda skulle vara den mest lämpliga.

Förslag om myndighetens verksamhet

Myndigheten för romska frågor föreslås ha ett nationellt ansvar för att främja arbetet med mänskliga rättigheter för minoriteten och ska i sin verksamhet

- initiera, främja och stödja åtgärder för att öka minoritetens egenmakt och inflytande, i synnerhet för kvinnor och barn,
- bidra till fortsatt utveckling av det romska civilsamhället,
- anordna landsomfattande sammankomst för organisationer, aktivister, med flera,
- synliggöra och sprida kunskap för att motverka antiziganism och diskriminering,
- levandegöra och sprida kunskap om romers kultur, språk och historia,
- främja högtidlighållande av centrala högtidsdagar för minoriteten romer.

Yttrandet i korthet

Linköpings kommun har lång erfarenhet av att arbeta med romsk inkludering och ett stort engagemang för detsamma. Linköpings kommun delar den intention som utredningen ger uttryck för; att skapa stadga i och stärka det fortsatta arbetet för att främja minoriteten romers rättigheter och inflytande i samhället samt att förebygga antiziganism. Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag avseende de uppgifter som det föreslagna centret skulle få. En förhoppning är också att centret ska kunna fungera som stöd i kommuners arbete för romsk inkludering.

Linköpings kommun avstyrker dock förslaget om att det föreslagna centret ska utgöras av en nämndmyndighet. Den stadga och struktur som annonseras i utredningen kan istället omhändertas inom ramen för befintliga myndigheter, exempelvis genom utökade ansvarsområden för någon av de statliga myndigheter som redan idag arbetar med frågor som rör romsk inkludering.

Linköpings kommun noterar även att promemorian om en myndighet för romska frågor presenteras samtidigt som en utredning pågår gällande hur samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras. Inom ramen för den utredningen lyfts förslag på inrättande av en myndighet för minoritetsfrågor. Att utredningarna löper parallellt riskerar att väcka nya frågor, till exempel hur myndigheterna förhåller sig till varandra i fråga om ansvarsområden.

Jämställdhet

I utredningen lyfts speciellt frågor som berör att stärka kvinnors egenmakt och inflytande. Detta ligger även i linje med den handlingsplan för romsk inkludering som Linköpings kommun arbetar utifrån, där ett fokusområde med tillhörande åtgärder berör just att arbeta för jämställdhet inom den romska gruppen, att anordna kvinnogrupper samt tjejgrupper.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Kulturdepartementet